

Мандатна програма на ФИСН за периода 2015-2019 година

на доц. д-р Станимир Кабаиванов, Декан на ФИСН

Управлението на един факултет е процес, който има колективен характер и зависи от усилията и действията на много хора. В този контекст, настоящата платформа би следвало да се приема преди всичко като резултат от моите виждания и съвкупност от въпроси, които смятам че трябва да намерят отговор през следващите четири години.

Факултетът по Икономически и Социални Науки си поставя следната **стратегическа цел**:

Да запази и утвърди водещото си място сред всички факултети на Пловдивския университет, като разшири своето присъствие в силно конкурентната среда на висшето образование в България.

Реализацията на стратегическата цел и свързаните с нея конкретни подцели и задачи е подчинено на **следните принципи**:

1. Приемственост в управлението, която се изразява в запазване на установените добри практики и поддържането на доказалите се механизми за работа.
2. Развитие на образователния и научен потенциал на факултета, като се използват максимално вътрешните ресурси, с които разполага ФИСН.
3. Насърчаване на осъвременяването на учебните програми и преподавания материал, съобразно последните научни достижения в съответната област.
4. Насърчаване на контактите с бизнеса, за да се осигури адекватно на потребностите на фирмите обучение на студентите.
5. Насърчаване на участието на студентите и докторантите в цялостния живот на факултета.
6. Стремение към максимална откритост в процеса на вземане на решения и предимство на аргументите пред емоциите.

Поддържането на посочените приоритети и постигането на поставената стратегическа цел преминава през дефинирането и решаването на редица задачи в следните **четири области**:

Област 1: Качествено образование

Област 2: Научни изследвания и иновации

Област 3: Управление на ФИСН

Област 4: Конкурентоспособност и адаптивност към средата

Област 1: Качествено образование

През следващият мандатен период ФИСН ще бъде изправен пред сложната задача да осигурява качествено образование на обучаваните студенти под въздействието на поне три важни фактора – (1) изключително силна конкуренция не само от висши училища в България, но и на университети от целият Европейски съюз; (2) реформи в областта на висшето образование, които са съпроводени с очаквано сериозно свиване на финансирането за професионалните направления, развивани от ФИСН; (3) намаляване на общия брой завършващи средно образование, в резултат на демографски проблеми, които няма как да бъдат разрешени бързо. Разбира се, тези проблеми не са нови, но за съжаление, тяхната пълна сила все още предстои да бъде проявена.

В тази сложна обстановка **мисията** на ФИСН трябва да бъде **създаване на мислещи, знаещи и професионално ориентирани** кадри, защото най-добрата и безпристрастна атестация за качеството на обучението е успешната реализация на завършилите студенти. Съзнавам, че това е дълъг процес, който е невъзможен без мотивираното участие и на двете страни (студенти и целия състав на ФИСН), но той също така може и трябва да бъде насърчаван и улесняван с всички инструменти, с които разполага ръководството на Факултета, на петте катедри, както и всички колеги.

Освен запазване и развитие на вече установените практики в образователния процес, считам, че като **приоритетни задачи** на ФИСН в рамките на тази област през периода 2015 – 2019 г., могат да бъдат изведени:

1. Периодично и разумно осъвременяване на учебните планове и курсове в съдържателен план.
2. Стимулиране достъпа на студентите до различни електронни източници, съдържащи програмите и учебните материали на водещи световни университети (например OCW на MIT).
3. Стимулиране на достъпа на студентите до съвременни софтуерни продукти чрез включването на последните в процеса на обучение с цел придобиване на практически умения. Използването на софтуерни продукти с отворен код няма да натовари бюджета на Факултета. То е подходящо за учебни и практически цели и е широко използвано в редица западни университети.
4. Създаване на база данни на завършващите студенти и осъществяване на периодичен контакт с тях, като се следи тяхното кариерно развитие.
5. Разширяване на участието на преподаватели и студенти по програма „Еразъм+“ като средство за постигане на по-голяма мобилност. При това, би следвало да се работи това участие да не е само „изходящо“, а и „входящо“ – да включва гостуването на преподаватели, студенти и докторанти от чуждестранни университети.
6. Насърчаване на по-тясното сътрудничество с бизнеса в региона и страната като непрекъснато трябва да се отчитат изискванията на бизнеса към знанията, уменията и компетенциите на обучаваните във ФИСН студенти и докторанти.
7. Насърчаване на по-тясното сътрудничество с бизнеса в региона и страната, като там, където е възможно да се разглеждат реални проблеми в обучението и се създаде стимул у студентите да търсят адекватни решения за тях.

8. Успешно въвеждане на интегрираната информационна система на ПУ за обслужване на образователния процес и използване в най-пълна степен на възможностите, които тя предоставя за облекчен достъп до информация свързана с обучението.

В допълнение към посочените приоритетни задачи считам, че е необходимо да бъде проведен конструктивен дебат относно възможностите за участие на ФИСН в различни образователни програми и проекти, които биха могли да подпомогнат бъдещото развитие на образователния процес.

Област 2: Научни изследвания и иновации

Качественото образование и компетентността на преподавателите може да се постигне само на базата на сериозни научни изследвания. Необходимо да се обръща внимание не само на създаването на качествена научна продукция, за което ФИСН е доказал, че има потенциал, а и на разпространяването на получените резултати. Така ще се гарантира разпознаваемост на Факултета и бърз достъп до неговата научна продукция.

Освен запазване и развитие на вече установените практики в научните изследвания и иновациите, считам, че като **приоритетни задачи** на ФИСН в рамките на тази област през периода 2015 – 2019 г., могат да бъдат изведени::

1. Активни дискусии относно научните приоритети на преподавателите във ФИСН, резултатите от които да подпомогнат осигуряването на точна и качествена подкрепа за отделните направления на работа.
2. Стимулиране на участието в международни изследователски проекти на екипи от ФИСН, като в идеалния случай това би довело до намаляване на фрагментацията и участието „на парче“.
3. Осигуряването на достъп до надежден и подробен източник на данни, който да бъде използван от преподавателите и студентите във ФИСН за техните научни изследвания.
4. Осигуряване на необходимите софтуерни лицензи, които да позволят получените данни да бъдат изцяло „легитимирани“ и представяни за публикуване в български и чуждестранни научни издания.
5. Стимулиране на публикуването на чужд език и осигуряване на подкрепа от страна на ръководството на ФИСН за превод, поне на резюметата на тези публикации, които са на български език. Крайната цел е да се осигури автоматично индексирание в системи като Google Scholar и резултатите да получат максимална публичност.
6. Поддържането на периодичен научен форум на ФИСН с международно участие. При необходимост този форум може да се осъществи и в сътрудничество с други университети, но по начин който да гарантира неговата разпознаваемост и съответно да стимулира участието в него.

Област 3: Управление на ФИСН

В основата на управлението на Факултета и отношенията с академичната общност е залегнало виждането ми, че задълженията на декана са свързани преди всичко с осигуряване на нормална среда за работа и отстраняването на пречките пред развитието на ФИСН. Като **приоритетни задачи** в рамките на тази област през периода 2015 – 2019 г. могат да бъдат изведени::

1. Укрепване и развитие на кадровия потенциал на факултета. Качеството на преподавателите ще определи бъдещето на Факултета. Затова приоритет номер едно е професионалното израстване на преподавателския състав, на базата на ясно дефинирани правила.
2. Подобряване на координацията между отделните катедри при разработването, актуализирането и реализацията на учебните планове и програми, с цел недопускане на „катедрен сепаратизъм“.
3. Стремех към запазване на финансовата стабилност на ФИСН и на тази основа – осигуряване и диференцирано разпределение на допълнително трудово възнаграждение.
4. Поддържане неотстъпно на атмосферата на етичност в отношенията и прозрачност на управленските решения.
5. Стремех да се подобри координацията между отделните катедри и подкрепа на предложените от тях инициативи.

Област 4: Конкурентоспособност и адаптивност към средата

Конкурентоспособността на Факултета е резултат от успешното реализиране на поставените цели и задачи в предходните точки. Освен чисто пазарно измерение, основен показател за което е успешната реализация на завършилите студенти. Конкурентоспособността има и още една немаловажна форма – установената рейтингова система на висшите училища в България. Въпреки недостатъците на тази система и цялата условност на част от използваните критерии тя може да предостави ценна информация за позицията на ФИСН (или поне за начина по който тя се възприема от органите, определящи „правилата на играта“).

Освен запазване на вече установените практики в подкрепа и развитие на конкурентоспособността на ФИСН, през периода 2015 – 2019 г. могат да бъдат изведени и следните **приоритетни задачи**:

1. Осъществяване на периодичен задълбочен анализ на оценките по отделните 58 критерия рейтинговата система на висшите училища в България, обособени в 6 различни групи. Тези анализи ще послужат за основа на конкретни действия по подобряване на тези показатели, които са под контрол на Факултета и които могат да бъдат коригирани. Например, в едно от професионалните направления, отговорност на ФИСН, водещият университет има оценка за международна мобилност 125, а ПУ – 4.19.

2. Засилване на периодичните контакти с потребителите на кадри, обучавани във ФИСН, с цел своевременно осигуряване на информация за реалните ползи от преподаваните знания и умения.
3. Реализиране на стратегически партньорства с чуждестранни университети, които да осигурят не само мобилност но и да доведат до съвместни научни проекти.
4. Установяване на контакт с търговски камари и представителства на страни от ЕС, които биха могли да подпомогнат допълнителното езиково и специализирано обучение и практика на студентите от ФИСН.

Представената платформа може да бъде реализирана единствено в резултат на съвместните усилия и подкрепа от страна на целия състав ФИСН. Тя е отворена за обогатяване и отчитане на конструктивни промени и предложения, които да спомогнат за реализиране на стратегическата цел поставена пред Факултета по Икономически и Социални Науки през предстоящия мандат 2015 – 2019 г.